

OBČINA SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI	
Datum: 03-10-2022	Prilog:
Sign:	Vred:
Članki in odloki:	

Občina Sveti Jurij ob Ščavnici

Ulica Bratka Krefta 14

9244 Sveti Jurij ob Ščavnici

Zadeva: Poziv k sprejemu novega ustavno skladnega odloka o oblikovanju volilnih enot v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici

S strani nekaj zaskrbljenih občanov Svetega Jurija ob Ščavnici smo bili obveščeni, da občina nima sprejetega zakonitega in ustavno skladnega Odloka o oblikovanju volilnih enot. Občina uporablja Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov v Občinski svet Občine Sveti Jurij s sedežem v Vidmu ob Ščavnici (Ur. list RS 65/1994), ki ga je sprejela Skupščina Občine Gornja Radgona, od katere se je odcepila novonastala Občina Sveti Jurij ob Ščavnici. Odlok smo preučili in pri tem ugotovili, da glede na razpoložljive javne podatke obstaja utemeljen strah, da pri velikostih volilnih enot prihaja do takšnih razlik v številu volilnih upravičencev, da je kršeno načelo enake volilne pravice.

Zakon o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US- v nadaljevanju: ZLV) v 20. členu določa, da se volilne enote oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev. To določilo sledi 43. členu Ustave RS, ki določa, da je volilna pravica splošna in enaka. Načelo enakosti volilne pravice zahteva, da ima glas vsakega volivca enako težo. To pa se doseže ravno tako, da se pri oblikovanju volilnih enot upošteva načelo, da se en član predstavniškega telesa voli na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev.

Občinski svet Občine Sv. Jurij ob Ščavnici ima 11 članov, ki se jih voli v 11 volilnih enotah. Povedano preprosteje, v vsaki volilni enoti se voli en član občinskega sveta. Po podatkih statističnega urada RS ima občina 2.789 prebivalcev. Da bi se načelo iz 20. člena ZLV popolnoma upoštevalo, bi se moral en član občinskega sveta izvoliti na 253 oziroma 254 prebivalcev.

Po podatkih MNZ je število volilnih upravičencev po volilnih enotah v Občini Sv. Jurij ob Ščavnici sledeče:

volilna enota	št. volilnih upravičencev	povprečje	odstopanje od povprečja
VE 1	252	213	+39
VE 2	207	213	-6
VE 3	166	213	-47
VE 4	225	213	+12
VE 5	297	213	+84
VE 6	146	213	-67
VE 7	258	213	+45
VE 8	269	213	+56
VE 9	185	213	-28
VE 10	165	213	-48
VE 11	178	213	-35

Analiza podatkov, navedenih v tabeli, nam prinese naslednje zaključke:

- največja volilna enota je volilna enota 5, v kateri je 297 volilnih upravičencev oziroma kar 39,4 % več od povprečja,
- najmanjša volilna enota je volilna enota 6, v kateri je 146 volilnih upravičencev oziroma 31,45 % manj od povprečja,
- maksimalna relativna deviacija znaša več kot 60 %,
- to pomeni, da je razmerje med največjo in najmanjšo volilno enoto 297 : 146 oz. 2,03 : 1,
- iz tega pa sledi, da je volilna enota 5 še enkrat večja od volilne enote 6.

Določba 20. člena Zakona o lokalnih volitvah kot merilo za oblikovanje volilnih enot določa število prebivalcev (ne pa število volilnih upravičencev). Ministrstvo za notranje zadeve podatka o št. prebivalcev v Občini Sv. Jurij ob Ščavnici po volilnih enotah ni objavilo. Pregledali smo

podatke, dostopne na spletni strani Statističnega urada RS, in ugotovili, da je bilo dne 1. 1. 2021 v občini 2.834 prebivalcev, kar pomeni, da naj bi bilo v eni volilni enoti približno 258 prebivalcev.

Analiza podatkov Statističnega urada RS nam da naslednje podatke:

- v volilni enoti 5 (ta obsega naselji Rožički vrh in Stanetinc) živi 360 prebivalcev, kar je 39,5 % več od povprečja,
- v volilni enoti 6 (ta obsega naslednja naselja Kupetinci in Selišči) živi 101 prebivalec, kar je 60,86 % manj od povprečja,
- maksimalna relativna deviacija znaša več kot 90 %,
- to pomeni, da je razmerje med največjo in najmanjšo volilno enoto še večje, saj gre za razmerje 360 : 101 oz. 3,56 : 1.

Z nesorazmerji pri velikostih volilnih enot na lokalni volitvah se je ukvarjalo že Ustavno sodišče RS v odločbi U-I-319/98. V njej je ugotovilo, da je Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta in za volitve Župana v novoustanovljeni Občini Žetale v neskladju z Ustavo RS in zakonom, saj je razmerje med največjo in najmanjšo volilno enoto glede na število prebivalcev 1,8 : 1. Ustavno sodišče je ugotovilo, da takšno nesorazmerje pomeni kršitev načela enakosti volilne pravice. Posledično je ustavno sodišče Občinskemu svetu Občine Žetale naložilo rok za odpravo neskladnosti. Če razmerje 1,8 : 1 pomeni kršitev načela enakosti volilne pravice, potem razmerje 3,56 : 1 še toliko bolj pomeni kršitev omenjenega načela. Ustavno sodišče se je načela enakosti volilne pravice dotaknilo tudi v odločbi U-I-32/15, ki se sicer nanaša na državnozborske volitve. V omenjeni odločbi je sodišče ugotovilo, da razmerje med največjim in najmanjšim volilnim okrajem v vrednosti 3,73 : 1 ni ustrezno.

Iz javno dostopnih podatkov izhaja, da gre pri oblikovanju volilnih enot v občini za takšna odstopanja, ki nedvomno pomenijo poseg v enakost volilne pravice. Tako veliko odstopanje pri oblikovanju volilnih enot pomeni kršitev enakosti volilne pravice. Občinski svet Občine Sveti Jurij ob Ščavnici zato pozivamo, da zadevo preuči in sprejme nov odlok, ki bo upošteval načelo, da se na približno enako število prebivalcev oziroma volilnih upravičencev voli po en član predstavniškega telesa.

Z veseljem smo na voljo za dodatna pojasnila. Dosegljivi smo na pomoc@pravna-mreza.si oziroma anuska.podvršic@pic.si ter na naslovu Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, Metelkova 6, 1000 Ljubljana.

V pričakovanju odgovora vas prijazno pozdravljamo

S spoštovanjem.

Za Pravno mrežo za varstvo demokracije:

Anuška Podvršič

V vednost:

- Občinska volilna komisija, Občina Sveti Jurij ob Ščavnici, Ulica Bratka Krefta 14, 9244 Sveti Jurij ob Ščavnici,
- Državna volilna komisija, Slovenska cesta 54, 1000 Ljubljana.